

Dosarul nr. 2ra-197/20

Prima instanță: Judecătoria Ciocana mun. Chișinău (jud. S. Suvac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Sergiu Gobjila

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sergiu Gobjila împotriva lui Denis Bejenari cu privire la încasarea datoriei și a penalității

împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Denis Bejenari, casată integrală hotărârea din 16 martie 2016 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 19 noiembrie 2015, Sergiu Gobjila a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Denis Bejenari cu privire la încasarea datoriei și a penalității.

În motivarea acțiunii a invocat că la 25 aprilie 2015 a fost încheiat contractul de împrumut prin care dânsul a împrumutat pârâtului suma de 1 000 de euro pe un termen de până la 16 mai 2015, însă până în prezent suma nu a fost restituită.

Având în vedere prevederile art. 666 alin. (1), 667 alin. (2), 668 alin. (1), 867 alin. (1) Cod civil, a remarcat că, fiind contractant de bună-credință, s-a adresat de mai multe ori către pârât, prezentând posibilitatea de a repara situația creată prin achitarea integrală a datoriei formate, însă de fiecare dată drepturile lui au fost ignorate, ba mai mult chiar încălcate.

La fiecare adresare observa însă atitudinea neonestă, lipsită de respect și ignorare de către pârât prin refuzuri nemotivate și tergiversări neîntemeiate de restituire a datoriei.

Cu referire la prevederile art. 624 alin. (1) Cod civil și pct. 3 din contractul menționat, a evidențiat că a fost calculată penalitatea de întârziere pe perioada de 130 de zile mărimea căreia constituie suma de 835 de euro.

Astfel, datoria, inclusiv penalitatea de întârziere rezultate din neonorarea obligațiilor asumate de către pârât prin contractul menționat constituie suma de 1 835 de euro.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 14, 208, 210, 267, 512-514, 572, 602, 867 și 871 Cod civil, art. 5, 33, 331, 38, 84, 85, 166, 167, 174-176 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Denis Bejenari în beneficiul lui a datoriei în mărime de 1 000 de euro, a penalității în mărime de 835 de euro și a taxei de stat în valoare de 1 218 de lei.

Prin hotărârea din 16 martie 2016 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, a fost admisă acțiunea integral.

A fost încasată de la Denis Bejenari în beneficiul lui Sergiu Gobjila, pentru contractul de împrumut din 25 aprilie 2015, suma împrumutului în mărime de 1 000 de euro, penalitatea în sumă de 835 de euro, iar în total suma de 1 835 de euro, echivalentul în lei la cursul BNM în ziua executării hotărârii și suma de 1 222 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru plata taxei de stat.

Pentru a hotărî astfel, ținând cont că restituirea integrală a împrumutului a fost stabilită la 16 mai 2015, în lipsa probelor privind executarea de către pârât a obligațiilor corelative, prima instanță a considerat ca fiind întemeiată cerința reclamantului de încasare a împrumutului acordat lui Denis Bejenari în sumă de 1 000 de euro.

Prin urmare, având în vedere că a fost constatată o neexecutare a contractului, prima instanță a ajuns la concluzia de a admite și cerința reclamantului cu privire la încasarea penalității în sumă de 835 de euro.

Prin încheierea din 2 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea apelantului Denis Bejenari, repusă în termen cererea de apel depusă de către Denis Bejenari împotriva hotărârii din 16 martie 2016 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău și ridicată pricina de la examinarea în ordine de apel, restituind-o în prima instanță pentru redactarea hotărârii motivate.

Prin încheierea din 7 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Denis Bejenari, fiindu-i acordat termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru depunerea apelului motivat.

Prin decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Denis Bejenari, casată integrală hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Au fost încasate de la Sergiu Gobjila în beneficiul lui Denis Bejenari cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 5 000 de lei și taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 916,5 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, din analiza contractului de împrumut încheiat între părțile litigiului la 25 aprilie 2015, reiese că prin contractul menționat, părțile au indicat o adnotare, potrivit căreia „la transmiterea fizică a mijloacelor financiare de la o parte la alta, părțile contractului vor întocmi recipise reciproce”.

Astfel, cu referire la prevederile art. 118 alin. (1) CPC, instanța de apel a conchis că Sergiu Gobjila la înaintarea pretențiilor față de Denis Bejenari urma să anexeze la cererea de chemare în judecată, pe lângă contractul de împrumut din 25 aprilie 2015 și recipisa de transmitere a mijloacelor financiare din contul său în beneficiul lui Denis Bejenari, întru confirmarea circumstanțelor invocate.

Pe cale de consecință, instanța de apel a considerat nefondată pretenția formulată în cererea de chemare în judecată privind încasarea datoriei în mărime de 1 000 de euro și a penalității în mărime de 835 de euro, nefiind probată circumstanța importantă pentru soluționarea litigiului – transmiterea mijloacelor bănești către Denis Bejenari.

La 15 noiembrie 2019, Sergiu Gobjila a declarat recurs împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a încheierilor adoptate de instanța de apel, inclusiv a celei de repunere în termen a cererii de apel a lui Denis Bejenari, de punere pe rol spre examinare a cererii de apel fără a fi examinată solicitarea cu privire la scutirea de la achitarea taxei de stat, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, iar în cazul în care instanța de recurs va considera posibilă examinarea în fond la etapa de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe, precum și încasarea din contul intimatului în beneficiul lui a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentei acțiuni.

În motivarea recursului a invocat că la 1 noiembrie 2019, în urma mai multor solicitări adresate Judecătoria Chișinău sediul Ciocana și Curții de Apel Chișinău de a-i fi expediată decizia din 27 martie 2018, a avut posibilitatea să ridice și să ia act de încheierea de repunere în termen, încheierea de a nu se da curs cererii de apel și decizia motivată a instanței de apel din 27 martie 2018.

Cu referire la prevederile art. 434 alin. (1) CPC, a remarcat că actele menționate, respectiv, nici dispozitivul și nici decizia motivată a instanței de apel de către el nu au fost recepționate până la solicitarea expresă.

Recurentul a invocat dezacordul cu încheierea de repunere în termen a cererii de apel depusă de Denis Bejenari, a încheierii de a nu se da curs cererii de apel și decizia recurată, considerându-le neîntemeiate, deoarece au fost emise cu încălcarea esențială a legislației, prin aplicarea eronată a normelor de drept material și a normelor de drept procedural.

Instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat normele materiale și normele procedurale, iar aceasta fiind rezultatul neconstatării și neelucidării pe deplin a circumstanțelor care au importanță pentru soluționarea pricinii, constatând corect circumstanțele, dar neaplicând corect normele de drept material și procedural aplicabile, circumstanțele reținute de instanță fiind în contradicție cu decizia adoptată, nefiind examinate toate capetele de cerere ale apelantului, nefiind dovedite unele circumstanțe considerate de instanță ca fiind stabilite, cele care sunt în favoarea recurentului nu au fost reținute de către instanța de apel, concluziile finale ale instanței de apel fiind în contradicție cu circumstanțele adevărate și veridice ale cauzei.

Totodată, a precizat recurentul că a recepționat cererea de apel motivată la 27 martie 2018, deja ulterior ce a avut loc ședința de judecată, ceea ce se demonstrează prin răspunsul oficiului poștal anexat la prezenta cerere.

Astfel, instanța de apel, fără să aducă la cunoștință despre depunerea cererii de apel motivate, a purces pripit la examinarea în fond a cererii de apel.

În consecință, dânsul și avocatul său au fost privați de dreptul de a examina noile acte depuse la dosar (cererea de apel motivată în special), a argumentelor înserate în aceasta și respectiv, de a se expune în privința acestora și a argumentelor înserate în cererea de apel, inclusiv, fiind privat și de dreptul de a anexa probe întru combaterea argumentelor din cererea de apel motivată, ceea ce reprezintă o încălcare gravă a drepturilor procedurale și a prevederilor art. 6 din CEDO.

A relevat că instanța de apel, reieșind din faptul că la materialele cauzei a fost anexat la etapa de apel mandatul avocațial prin care avocatul Cristina Ermurachi a fost împuternicită de a reprezenta și apăra interesele lui în instanța de judecată cu toate drepturile prevăzute în art. 81 CPC, menționate expres pe verso-ul mandatului, urma să expedieze la adresa avocatului cererea de apel motivată sau cel puțin direct, în cadrul ședinței de judecată să informeze despre depunerea acesteia și să acorde posibilitatea de a lua act de aceasta.

La 17 ianuarie 2020, Denis Bejenari, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu a depus referință la recursul declarat de Serghei Gobjila, solicitând considerarea recursului inadmisibil.

La 20 ianuarie 2020, Serghei Gobjila a depus supliment la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul său, depus în termenul de 2 luni din momentul comunicării deciziei, să fie constatat ca fiind înaintat în termen, iar în cazul în care instanța de recurs va considera ca fiind depus cu depășirea termenului, repunerea acestuia în termen.

Examinând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Sergiu Gobjila inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 CPC.

Conform art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz, prin prisma normei enunțate, se constată că recursul de către Sergiu Gobjila împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost depus la data de 15 noiembrie 2019, prin urmare cu depășirea excesivă a termenului de 2 luni, care este unul de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs relevă că motivele invocate de către recurentul Sergiu Gobjila în justificarea depunerii recursului menționat în interiorul termenului prevăzut de lege, nu îndeplinesc cerințele prevăzute de lege.

Astfel, după cum denotă actele cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău contestată cu recurs de Sergiu Gobjila, prin care a fost admis apelul declarat de Denis Bejenari, casată integrală hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată și încasate de la Sergiu Gobjila în beneficiul lui Denis Bejenari cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 5 000 de lei și taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 916,5 de lei, a fost pronunțată la data de 27 martie 2018, în prezența reprezentantului lui Sergiu Gobjila, avocatul Cristina Ermurachi, fapt ce se confirmă prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 27 martie 2018 (f. d. 82 vol. I).

Contrar susținerilor recurentului, decizia motivată din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, atacată cu recurs, a fost expediată în adresa părților, inclusiv și a lui Sergiu Gobjila, la data de 31 mai 2018, la adresa indicată în cererea de chemare în judecată, cât și în prezenta cerere de recurs – mun. XXXXX str. XXXXX, așa cum rezultă din dovezile de comunicare, care îndeplinesc condițiile de valabilitate prevăzute de art. 100 CPC, ca scrisoarea de însoțire a instanței de apel, cu numărul de ieșire 6277, anexată la materialele dosarului (f. d. 90 vol. I).

De altfel, decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, la data de 25 mai 2018, a fost publicată și pe pagina web a instanței, la rubrica „hotărâri”.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că dreptul la un proces echitabil, care este garantat de art. 6 § 1 din Convenție, trebuie interpretat în lumina preambulului Convenției, care exprimă preeminența dreptului, unul din elementele fundamentale ale căreia este principiul securității raporturilor juridice care stabilește, între altele, că soluția definitivă a instanței de judecată nu trebuie pusă în discuție.

Or, admiterea unui recurs tardiv, ar încălca principiul securității juridice, în situația în care marja de apreciere a termenului de depunere a unui recurs nu este nelimitată.

În acest context, instanța de recurs reține că recurentul Sergiu Gobjila în recursul său, invocând că decizia motivată a instanței de apel a fost recepționată de el numai la data de 11 noiembrie 2019, urmare a mai multor solicitări de a-i fi expediată, nu a explicat ce l-a împiedicat să afle mai devreme despre decizia Curții de Apel și nu a prezentat probe că ar fi încercat să se intereseze despre soarta procesului judiciar în apel, în situația în care cererea de expediere a actului/lor judecătorești a fost depusă la Judecătoria Chișinău sediul Ciocana doar la 30 august 2019 (f. d. 93 vol. I).

Ca consecință, instanța de recurs consideră că recursul depus de către Sergiu Gobjila după o perioadă exagerată de timp (un an și opt luni) și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care nu a putut să depună recursul în termen, a sfidat un întreg proces judiciar.

Distinct de aceste constatări, este indubitabil că recursul împotriva deciziei instanței de apel este depus cu omiterea excesivă a termenului de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC.

La acest segment se va reitiera că o astfel de constatare este compatibilă și cu respectarea standardelor inserate în Convenția Europeană pentru Apărarea

Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată, chiar și cu o singură zi, a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanțele de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Ponomaryov contra Ucrainei din 3 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recurentul a depus cererea de recurs cu omiterea evidentă a termenului de declarare a recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în temeiul art. 433 lit. b) CPC, recursul declarat de Sergiu Gobjila urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269 - 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. b), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Sergiu Gobjila.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru